

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

30 martie 2023*

„Trimitere preliminară – Cooperarea judiciară în materie civilă – Convenția de la Lugano II – Procedură privind recunoașterea și executarea hotărârilor – Articolul 34 punctul 2 – Act de sesizare a instanței în statul de origine – Comunicare conform cerințelor legale a unei somații de plată urmată de o notificare nelegală a unei cereri introductive a unei acțiuni în recuperarea creanțelor de drept elvețian”

În cauza C-343/22,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție Germania), prin decizia din 20 ianuarie 2022, primită de Curte la 27 mai 2022, în procedura

PT

împotriva

VB,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul M. Safjan (raportor), președinte de cameră, și domnii N. Jääskinen și M. Gavalec, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul german, de J. Möller, M. Hellmann și U. Kühne, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elvețian, de M. Kähr și L. Lanzrein, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de B. Ernst și S. Noë, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 34 punctul 2 din Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la 30 octombrie 2007, a cărei încheiere a fost aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2009/430/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2008 (JO 2009, L 147, p. 1, denumită în continuare „Convenția de la Lugano II”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între PT, pe de o parte, și VB, pe de altă parte, în legătură cu o hotărâre de încuviințare a executării în Germania a unei hotărâri pronunțate de o instanță elvețiană.

Cadrul juridic

Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965

- 3 Articolul 5 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială are următorul cuprins:

„Autoritatea centrală a statului solicitat îndeplinește sau transmite spre îndeplinire actul de către o instituție competentă:

- a) fie potrivit modalităților prevăzute de legislația statului solicitat pentru notificarea sau comunicarea actelor întocmite în această țară și care sunt destinate persoanelor care se află pe teritoriul său;
- b) fie potrivit modalității speciale cerute de solicitant, cu condiția ca aceasta să nu contravină legii statului solicitat.

În afară cazului prevăzut la alineatul 1 litera b), actul poate fi oricând înmănat destinatarului care îl acceptă de bunăvoie.

Dacă actul trebuie să fie notificat sau comunicat conform alineatului 1, autoritatea centrală poate solicita ca actul să fie redactat ori tradus în limba sau în una dintre limbile oficiale ale țării sale.

Partea cererii, conformă formularului-model anexat la prezenta convenție, care conține elementele esențiale ale actului este înmănată destinatarului.”

Convenția de la Lugano II

- 4 Convenția de la Lugano II a fost semnată de Comunitatea Europeană, Regatul Danemarcei, Republica Islanda, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană.
- 5 Potrivit articolului 34 punctul 2 din această convenție:
- „O hotărâre nu este recunoscută:
- [...]
2. dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost comunicat sau notificat pârâtului, care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră care să îi permită acestuia să își pregătească apărarea, dacă pârâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă;”
- 6 Articolul 38 alineatul (1) din convenția menționată are următorul cuprins:
- „O hotărâre pronunțată într-un stat obligat prin prezenta convenție și care este executorie în statul în cauză este pusă în executare într-un alt stat obligat prin prezenta convenție atunci când, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, a fost declarată executorie în statul respectiv.”
- 7 Potrivit articolului 53 din aceeași convenție:
- „(1) Partea care invocă recunoașterea unei hotărâri sau solicită încuviințarea executării unei hotărâri prezintă o copie a hotărârii care să întrunească condițiile necesare în vederea stabilirii autenticității acesteia.
- (2) Partea care solicită încuviințarea executării unei hotărâri trebuie să prezinte, de asemenea, certificatul menționat la articolul 54, fără a aduce atingere articolului 55.”
- 8 Articolul 54 din Convenția de la Lugano II prevede:
- „Instanța sau autoritatea competentă din statul obligat prin prezenta convenție în care s-a pronunțat hotărârea eliberează, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, un certificat conform modelului din anexa V la prezenta convenție.”
- 9 Articolul III alineatul (1) din Protocolul nr. 1 privind anumite probleme de competență, de procedură și de executare a Convenției de la Lugano II prevede:
- „Elveția își rezervă dreptul de a declara la data ratificării că nu va aplica următorul pasaj din articolul 34 punctul 2:
- «dacă pârâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă».
- În cazul în care Elveția face o astfel de declarație, celelalte părți contractante aplică aceeași rezervă cu privire la hotărârile pronunțate de către instanțele din Elveția.”
- 10 În conformitate cu această rezervă, Confederația Elvețiană a declarat că nu va aplica pasajul relevant de la articolul 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II.

Dreptul elvețian

- 11 Articolul 38 alineatul 2 din loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite (Legea federală privind urmărirea datoriilor și falimentul) din 11 aprilie 1889, în versiunea aplicabilă litigiului principal (RS 281.1, denumită în continuare „LP”), prevede:

„Urmărirea începe prin notificarea somației de plată. Aceasta continuă pe calea sechestrului, a executării garanției sau a falimentului.”

- 12 Potrivit articolului 67 alineatul 1 din această lege:

„Solicitarea de urmărire se adresează oficiului în scris sau verbal. Aceasta cuprinde:

1. numele și domiciliul creditorului și, după caz, ale mandatarului său; domiciliul ales în Elveția, dacă locuiește în străinătate. În lipsa unei indicații speciale, oficiul este considerat a fi domiciliul ales;
2. numele și domiciliul debitorului și, dacă este cazul, ale reprezentantului său legal; în cererile de urmărire împotriva unei succesiuni, trebuie să se indice moștenitorii cărora trebuie să li se facă notificarea;
3. valoarea legală elvețiană a creanței sau a garanției solicitate; în cazul în care creanța este purtătoare de dobânzi, rata și ziua din care acestea curg;
4. titlul și data sa; în lipsa titlului, cauza obligației.”

- 13 Articolul 69 din legea menționată prevede:

„1. La primirea cererii de urmărire, oficiul redactează somația de plată.

2. Acest act conține:

1. informațiile prevăzute pentru cererea unei urmăriri;
2. somația de plată în termen de 20 de zile a cuantumului datoriei și a cheltuielilor sau, în cazul în care urmărirea are ca obiect garanții, furnizarea lor în termenul respectiv;
3. anunțul că debitorul trebuie să formuleze opoziție în termen de 10 zile de la comunicare, în cazul în care intenționează să conteste datoria în tot sau în parte sau dreptul creditorului de a exercita urmărirea;
4. avertismentul că, în cazul în care debitorul nu se conformează somației de plată sau nu formulează opoziție, urmărirea își va urma cursul.”

- 14 Potrivit articolului 71 alineatul 1 din aceeași lege:

„Somația de plată se notifică debitorului la primirea rechizitoriului.”

15 Articolul 74 alineatul 1 din LP prevede:

„Debitorul urmărit care intenționează să formuleze opoziție trebuie, verbal sau în scris, să facă declarația imediată celui care îi remite somația de plată sau oficiului în termen de 10 zile de la data comunicării somației de plată.”

16 Potrivit articolului 78 alineatul 1 din această lege, opoziția suspendă urmărirea.

17 Articolul 79 din legea menționată prevede:

„Creditorul împotriva căruia se formulează opoziție acționează pe calea procedurii civile sau administrative pentru recunoașterea dreptului său. El nu poate solicita continuarea urmăririi decât în temeiul unei hotărâri executorii care respinge în mod expres opoziția.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

18 La 19 ianuarie 2013, la cererea lui VB, Oficiul pentru Urmăriri din Geneva (Elveția) i-a notificat lui PT, domiciliat în Germania, o somație de plată a datoriilor privind chiria. La 28 ianuarie 2013, PT a formulat opoziție împotriva acestei somații de plată, în conformitate cu articolul 74 din LP.

19 VB l-a chemat în judecată pe PT în fața tribunal des baux et loyers du canton de Genève (Tribunalul pentru Cauze în materie de Arendare și de Închiriere din Cantonul Geneva, Elveția), fără a solicita înlăturarea opoziției. Această instanță a încercat să notifice cererea introductivă, redactată în limba franceză, la domiciliul lui PT, în Germania. Acesta din urmă, care nu cunoștea limba franceză, a refuzat această notificare în lipsa unei traduceri a cererii introductive în limba germană. Potrivit instanței de trimitere, PT nu a primit nicio altă informație în cursul procedurii ulterioare. Printr-o hotărâre din 30 ianuarie 2014, comunicată prin publicare, tribunal des baux et loyers du canton de Genève (Tribunalul pentru Cauze în materie de Arendare și de Închiriere din Cantonul Geneva) l-a obligat pe PT la plata unei sume totale de 4 120,70 franci elvețieni (CHF) (aproximativ 4 090 de euro), majorată cu dobânzi. Opoziția la somația de plată nu a fost înlăturată în această hotărâre.

20 VB a sesizat Landgericht (Tribunalul Regional, Germania) cu o cerere de încuviințare a executării hotărârii din 30 ianuarie 2014 în Germania, în conformitate cu articolul 38 alineatul (1) și cu articolul 53 din Convenția de la Lugano II. El a prezentat în acest scop copii certificate pentru conformitate cu originalul și traduse ale acestei hotărâri, precum și ale certificatului menționat la articolul 54 din această convenție. Întrucât această instanță a admis cererea respectivă, PT a declarat apel împotriva acestei decizii la Oberlandesgericht (Tribunalul Regional Superior, Germania).

21 Această instanță a respins apelul, considerând că articolul 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II nu se opune recunoașterii hotărârii din 30 ianuarie 2014. În opinia sa, era necesar să se considere drept act de sesizare a instanței somația de plată comunicată conform cerințelor legale pârâtului la 19 ianuarie 2013.

22 PT a declarat recurs împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere.

23 Potrivit acestei instanțe, somația de plată a fost comunicată conform cerințelor legale, însă notificarea cererii introductive nu îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 5 alineatul (1) din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a

actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, ca urmare a lipsei traducerii acestui act în limba germană. Instanța de trimitere consideră că, în lipsa acestei traduceri, notificarea nu îi permitea lui PT să se apere.

- 24 Întrucât comunicarea somației de plată a fost urmată de o notificare nelegală a cererii introductive, este necesar, potrivit instanței de trimitere, să se determine care dintre aceste acte trebuie considerat actul de sesizare a instanței.
- 25 În aceste împrejurări, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II trebuie interpretat în sensul că cererea introductivă a unei acțiuni în recuperarea creanțelor, care este formulată după emiterea prealabilă a unei somații de plată elvețiene, în lipsa unei cereri de înlăturare a opoziției formulate împotriva somației de plată, reprezintă actul de sesizare a instanței?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 26 Prin intermediul întrebării unice formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II trebuie interpretat în sensul că cererea introductivă a unei acțiuni în recuperarea creanțelor în temeiul dreptului elvețian, introdusă după emiterea unei somații de plată în Elveția și fără a formula o cerere de înlăturare a opoziției formulate împotriva acestei somații de plată, constituie actul de sesizare a instanței, în sensul acestei dispoziții.
- 27 Trebuie amintit că Convenția de la Lugano II este redactată în termeni aproape identici cu cei ai articolelor corespunzătoare care figurează în Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) și că este necesar să se asigure o interpretare convergentă a dispozițiilor echivalente din aceste instrumente (Hotărârea din 2 mai 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, punctul 27).
- 28 Reiese din jurisprudența Curții referitoare la articolul 34 punctul 2 din Regulamentul nr. 44/2001, care corespunde articolului 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II, că instanța din statul membru solicitat este obligată să refuze sau să revoce, în cazul formulării unei căi de atac, executarea unei hotărâri străine pronunțate într-o cauză judecată în lipsă dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost notificat sau comunicat, în timp util și într-o manieră care să îi permită să își pregătească apărarea, pârâtului judecat în lipsă, cu excepția cazului în care pârâtul nu a exercitat calea de atac împotriva acestei hotărâri în fața instanțelor din statul membru de origine, deși a avut posibilitatea să o facă (Hotărârea din 6 septembrie 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, punctul 32).
- 29 În această ultimă privință, din moment ce Confederația Elvețiană a notificat o rezervă în temeiul articolului III alineatul (1) din Protocolul nr. 1 la Convenția de la Lugano II în ceea ce privește aplicarea pasajului de la articolul 34 punctul 2 din această convenție, menționat la punctul 9 din prezenta hotărâre, privind exercitarea unei acțiuni împotriva hotărârii străine pronunțate într-o cauză judecată în lipsă, celelalte părți contractante aplică aceeași rezervă în privința hotărârilor instanțelor din Elveția.

- 30 În consecință, în cadrul articolului 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II și în ceea ce privește relațiile cu Comunitatea Elvețiană, refuzul executării hotărârii străine se impune, fără excepție, dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost notificat sau comunicat pârâtului care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră care să îi permită acestuia să își pregătească apărarea.
- 31 În speță, un astfel de refuz se impune, potrivit instanței de trimitere, în cazul în care nu se consideră act de sesizare a instanței somația de plată emisă de Oficiul pentru Urmăriri, ci cererea introductivă depusă ulterior la tribunal du canton de Genève (Tribunalul Cantonului Geneva).
- 32 Reiese din jurisprudența Curții că noțiunea de act de sesizare a instanței sau de act echivalent desemnează actul sau actele a căror notificare sau comunicare către pârât, efectuată conform cerințelor legale și în timp util, dă posibilitatea acestuia să își invoce drepturile înainte de pronunțarea unei hotărâri executorii în statul de origine (Hotărârea din 13 iulie 1995, Hengst Import, C-474/93, EU:C:1995:243, punctul 19).
- 33 În temeiul acestei definiții, Curtea a considerat ca fiind un act de sesizare a instanței o somație de plată de drept german (*Zahlungsbefehl*), a cărei notificare permite reclamantului, în lipsa unei opoziții, să obțină o hotărâre executorie (Hotărârea din 16 iunie 1981, Klomps, 166/80, EU:C:1981:137, punctul 9), precum și o somație de plată de drept italian (*decreto ingiuntivo*) notificată împreună cu cererea introductivă (Hotărârea din 13 iulie 1995, Hengst Import, C-474/93, EU:C:1995:243, punctele 20 și 21).
- 34 În schimb, Curtea a considerat că nu corespunde acestei definiții a actului de sesizare a instanței o încuviințare a executării din dreptul german (*Vollstreckungsbefehl*), prin ea însăși executorie și dată în urma notificării unei somații de plată (Hotărârea din 16 iunie 1981, Klomps, 166/80, EU:C:1981:137, punctul 9).
- 35 Rezultă că, în cazul înlănțuirii a două proceduri care permit fiecare să se obțină, în final, o hotărâre executorie privind aceeași obligație, declanșarea primei proceduri nu poate echivala cu un act de sesizare a instanței pentru cea de a doua, în sensul articolului 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II decât dacă există o unitate funcțională între cele două.
- 36 În speță, din decizia de trimitere și din observațiile scrise depuse în fața Curții reiese că, în dreptul elvețian, procedura de emitere a somației de plată de către Oficiul pentru Urmăriri este distinctă de procedura judiciară aplicabilă unei acțiuni în recuperarea creanțelor.
- 37 În cadrul primei proceduri, debitorul poate, în conformitate cu articolul 74 alineatul 1 din LP, să formuleze opoziție la somația de plată în termen de 10 zile. Opoziția determină încetarea procedurii în fața Oficiului pentru Urmăriri și constrânge creditorul să acționeze pe cale judiciară. În conformitate cu articolul 79 din LP, creditorul nu poate solicita continuarea urmăririi decât pe baza unei hotărâri executorii care înlătură în mod expres opoziția. Instanța va putea să se pronunțe simultan cu privire la înlăturarea opoziției în cadrul unei proceduri ordinare de recuperare a creanțelor, inițiată ulterior.
- 38 A doua procedură, și anume acțiunea în recuperarea creanțelor pe cale judiciară, este autonomă în raport cu procedura de urmărire pentru datorii. Desigur, acțiunea în recuperarea creanțelor prin procedura judiciară urmărește recuperarea unei datorii care a făcut obiectul unei urmăriri prin intermediul unei somații de plată, în conformitate cu articolele 38, 67 și 69 din LP. Totuși, potrivit instanței de trimitere, introducerea acțiunii în recuperarea creanțelor fără a solicita

înlăturarea opoziției nu urmărește încheierea procedurii de urmărire pentru datorii care a fost suspendată de opoziție, care, în ceea ce o privește, nu este elementul prealabil necesar pentru acțiunea în recuperarea creanțelor.

- 39 Prin urmare, în măsura în care înlăturarea opoziției nu a fost solicitată în procedura civilă în recuperarea creanțelor, este necesar să se considere, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere, că nu există o unitate funcțională între procedura de urmărire și acțiunea în recuperarea creanțelor pe cale judiciară, unitate care ar permite să se considere somația de plată ca fiind un act de sesizare a instanței, în sensul articolului 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II.
- 40 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 34 punctul 2 din Convenția de la Lugano II trebuie interpretat în sensul că cererea introductivă a unei acțiuni în recuperarea creanțelor, de drept elvețian, formulată după emiterea prealabilă a unei somații de plată în Elveția și care nu cuprinde o cerere de înlăturare a opoziției formulate împotriva acestei somații de plată, constituie actul de sesizare a instanței, în sensul acestei dispoziții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 41 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 34 punctul 2 din Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la 30 octombrie 2007, a cărei încheiere a fost aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2009/430/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2008,

trebuie interpretat în sensul că

cererea introductivă a unei acțiuni în recuperarea creanțelor, de drept elvețian, formulată după emiterea prealabilă a unei somații de plată în Elveția și care nu cuprinde o cerere de înlăturare a opoziției formulate împotriva acestei somații de plată, constituie actul de sesizare a instanței, în sensul acestei dispoziții.

Semnături